

te solertia humana. Verùm de his plura alibi scribenda nobis reseruamus.

Auxilia & secreta aduersus grandinem, fulmina ac tempestates, arborum, plantarumque, flores & fructus, vti etiam cereris & Bacchi dona, miserè per dentes.

CAP. XIII.

Aduersus ingruentē grādinem auxilia & secreta.

DE grandine, quæ plerunque dilapidat hominumque, bouumque labores, hæc paucis habeto. Si voles illi ingruenti occurrere, vituli marini pellem, vel hyenæ, aut crocodili, per horti vel agri spatia circumferes, & in eorum ingressu suspendes: quemadmodum scripsit Philestratus in suis rerum rusticarum græcis Commentarijs. Alij grandinem instare animaduertentes, oblato ingenti speculo imaginem nubis accipiunt: eoque remedio nubem, seu sibi obiecta despiciant, vel (vt legit Palladius) displiceat, seu tanquam geminata alteri cedat, extemplo auertunt & amoliuntur. Plerique alij hac superstitione imbuuntur, vt plurimum domorum clauibus de funiculo pendentibus, omne horti spatium in orbem cingant: existimantes grandinem sine damno hac arte aliò cum sua nube migraturam. Sunt, eodem Philestrato autore, qui dextra manu testudinem palustrem supinam ferentes, hortum vel agrum perambularent: & reuersi vnde exierant, eadem figura, illam humi statuunt, ac glebas curuaturæ dorsus eius obijciant, ne inuerti possit, sed supina permaneat, nubemque grandine pregnantem recta intrin-

Mira testudinis antipathia cum nube grandinem parturiente.

tinea-

tueatur. Quod quidam fieri præcipiunt hora diei, vel noctis sexta. Non defuerunt apud præscos qui eam in rem omne horti vel agri spatium alba vitæ cingerent: aut noctuam: alis patentibus extensam in agro, hortove suffigerent. Quæ duo etiam ad fulmina grandinem plurimam comitantia, incomparabilis ille rerum agri doctor Iunius Columella transtulit, ad hunc modum in suo horto loquens:

*Vtq; Iouis magni prohiberet fulmina Tarchon,
Sæpe suas sedes præcinxit vitibus albis.
Hinc Amythaonius docuit quæ plurima Chiron,
Nocturnas crucibus volucres suspendit: & altis
Culminibus vetuit feralia carmina flere.*

Auxilia ad-
uersus fulmē
ex Columel-
la.

Sed hoc loco auxilium quod nostrates præsentissimum habent aduersus tonitrua, fulmina, & nubes grandinem horrendam parturientes, silentio non dissimulabo. quodnam illud, inquires? nolarum & campanarum tinnitus, aut bombardarum aliorumve pyrobolorum instrumentorum longè latèque reboantes crepitus, vt clamor eat coelo: quemadmodum in nostris ærijs Ephemeridibus, & populari Astrologia scripsimus. Verum his plebeculæ dimissis, Plinium in explicanda naturæ historia ad miraculū vsque summum, si placet, auscultemus: & ex illo discamus, nō solum hortos & agros, sed etiam homines & animalia nequaquam à fulmine tangi, quæ tergo fluuiialis equi, quem Hippopotamum nūcupant, Vt horto vel circumseptæ fuerint. Quin & noxiæ non erunt tē-agro noxiæ pestates, vt Archibius ad Antiochū Syriæ regem nō sint tem- scripsit, si obserata fictili nouo rubeta, in medio pestates. horti vel agri defodiatur. Per cuius ambitū ple-

Populare au-
xiliū aduer-
sus tonitrua
fulmē & grā-
dinem.

Laurū aq-
uilam & vitu-
lum marinū
a fulmine
nō cōtingi.

rique etiam laurum multam, eam in rem plātant, Alij aquilæ pennas, aut vituli marini pellem in medio horti, vel per quatuor eius angulos suspēdunt. Nam hæc tria, arcana quadam & planē memorabili antipathia fulminibus obfistere, & ab his nullo modo attingi, aut afflari, posteritatis memoriæ mandatum est: & multorum experimentis confirmatum. Vnde Tiberium Cæsarem lauro coronari solitum fuisse, & tétoria ex vitulorum marinorum pellibus operta, tonāte cœlo subijisse autor est Suetō. vt à fulmine, quod supra modum metuebat, tutus esset. Ille erit capitis huius colophon: Bulbus non sui corporis exiguitate fulminis impetum euadit, sed aduersam & fulminis ictum retorquentem naturam possidet: quam Græci antipathen vocāt, vt adnotauit Plinius, & nos alibi docuimus.

De rubigine, pruina, carbunculatione, & alijs cœlestibus iniurijs. quæ arborum, frugūq; & vinearum flores ac fructus miserè perdūt & abolent. CAP. XV.

Postremum caput hoc summum negotium mihi facit: neque aliam ob rem, quàm quòd cum cœlo & aere, cominus & eminus hīc mihi agendum esse proponat, si de rebus in quibus versatur, seriò philosophari satagam. Quidquid itaque illud est quod hic tractandum sese offert, ad Opusculum transferetur quod paratum habemus. De causis sterilitatis, & præfagijs inopiæ alimentorum, ac status anni cuiusuis prognos-